

Rok 15 Numer 647 (101)
3 marca 2011 r.

W tym numerze:

- ⇒ **MINISTROWIE POPIERAJĄ ELASTYCZNĄ POLITYKĘ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH**
- ⇒ **UNIJNY SZEFE DS. RYNKU WEWNĘTRZNEGO PRZYPATRUJE SIĘ INTERWENCJI WOBEC INSTRUMENTÓW POCHODNYCH NA RYNKACH TOWAROWYCH**

MINISTROWIE POPIERAJĄ ELASTYCZNĄ POLITYKĘ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Unijni ministrowie rolnictwa zaapelowali w *minionym* tygodniu o elastyczną politykę rozwoju obszarów wiejskich, która dysponowałaby dostatecznymi zasobami finansowymi. Miało to miejsce podczas debaty przedstawicieli państw członkowskich na temat tego, jak WPR powinna przyczynić się do wspierania struktury obszarów wiejskich i spójności terytorialnej.

Panowało szerokie porozumienie, że zrównoważona działalność rolnicza jest kluczem do zachowania tętniących życiem obszarów wiejskich, jednak pojawiły się też, znane wcześniej podziały, co do tego, czy wiodącą do tego drogą ma być unijne wsparcie, czy też zwiększona konkurencyjność rynkowa.

W tym samym tonie, państwa członkowskie kładły nacisk na różne programy i narzędzia w ramach rozwoju obszarów wiejskich, ale zgadzały się, że II Filar odgrywa bardzo ważną rolę i może skorzystać na tym, że będzie bardziej elastyczny – tak by służył różnym potrzebom europejskich obszarów wiejskich.

Stawienie czoła trzeciemu priorytetowi WPR

W listopadowym komunikacie w sprawie reformy WPR komisarz rolny Dacian Cioloș naszkicował trzy główne cele dla przyszłej WPR: utrzymanie bezpieczeństwa żywnościowego, odpowiednie gospodarowanie zasobami naturalnymi i zapewnienie spójności terytorialnej na obszarze całej UE.

Debatując w grudniu i styczniu Rada Ministrów Rolnictwa zajęła się pierwszymi dwoma podstawowymi kwestiami, zaś na debacie w *miniony* poniedziałek węgierska prezydencja wezwała reprezentantów państw członkowskich do przedstawienia ich dokładnego podejścia do trzeciego priorytetu. Ministrów zapytano o to, w jakim stopniu podzielają wizję Komisji w sprawie „zrównoważonego rozwoju terytorialnego” jako podstawowego celu WPR.

Mówiąc bardziej szczegółowo, prezydencja pytała, w jaki sposób i w jakim stopniu WPR powinna: wspierać zatrudnienie na wsi i zachowywać społeczną strukturę obszarów wiejskich, poprawiać gospodarkę na obszarach wiejskich i promować różnicowanie, pozwalać na różnorodność strukturalną pod względem systemów produkcji rolniczej oraz poprawiać warunki dla małych gospodarstw i rozwoju rynków lokalnych.

Węgry poprosili również ministrów rolnictwa o zastanowienie się, czy zachowanie żywotności ekonomicznej obszarów wiejskich zależy od "konkurencyjnego i dynamicznego" sektora rolnego, który przyciąga młodych rolników.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Rolnictwo to „fundamenty domu”

Ciolos dał jasno do zrozumienia, że „stabilna liczba ludności na obszarach wiejskich, która może sama się utrzymać”, jest kluczowym warunkiem wstępnym zachowania europejskiej struktury wiejskiej. „Działalność rolnicza jest dla terenów wiejskich tym, czym fundamenty dla domu”, powiedział do ministrów Ciolos.

Komisarz wyraźnie stwierdził, że w zachowaniu tej równowagi obydwie filary mają swą rolę do odegrania. „Oba filary muszą odpowiadać na nierozłączne cele konkurencyjności, zrównoważonego zarządzania zasobami i dynamizowania terytoriów wiejskich”.

Panuje opinia, że żadne państwo członkowskie nie zakwestionowało faktu, iż polityka rozwoju obszarów wiejskich zapewnia kluczowe ramy wspierania takich terenów, a w rzeczywistości wiele podmiotów wskazuje na możliwości jej rozszerzenia - zwłaszcza zakresu środków działania. Wielka Brytania – zagorzały zwolennik zwiększania znaczenia II Filaru kosztem I – niemniej zaapelowała o to, aby „wartość dorównywała kosztom” w II Filarze.

O ile rozwój obszarów wiejskich zdominował tematykę debaty, to Polska i Łotwa przypomniały państwom członkowskim o swoim poglądzie, iż tym, co zagraża unijnej strukturze obszarów wiejskich, są leżące u podstaw całego mechanizmu różnice w dystrybucji płatności WPR - przede wszystkim w I Filarze. W ten sposób niektóre regiony spychane są na pozycje niekonkurencyjne.

Potrzebna elastyczność

Państwa członkowskie dały jasno do zrozumienia, że elastyczność musi pozostać sednem podejścia w II Filarze, aby służyć różnorodnym potrzebom europejskich regionów.

Holandia i Belgia ponownie przypomniały, że potrzebują specyficznych narzędzi do radzenia sobie ze znaczną liczbą własnych obszarów podmiejskich i towarzyszącymi temu specyficznymi wyzwaniem w zakresie polityki działania.

Małe gospodarstwa

W debacie miało miejsce wiele wystąpień na temat roli, jaką mogą i powinny odgrywać małe gospodarstwa w podtrzymywaniu żywotności obszarów wiejskich.

Ciolos powtórzył swój pogląd, że małe gospodarstwa muszą stać się bardziej konkurencyjne, co niekoniecznie oznacza wzrost ich wielkości. Powiedział on przedstawicielom państw członkowskich, że kluczem będzie maksymalizacja wartości dodanej z rolnictwa na korzyść danego regionu, zwłaszcza poprzez „promowanie uproszczeń dla określonych sektorów, sprzedaży bezpośredniej i rynków lokalnych”.

Wśród państw popierających podejście oparte na sprzedaży bezpośredniej znalazły się Belgia, Włochy i Czechy.

Jednak delegacja duńska przestrzegала, że jedynym sposobem na to, aby małe gospodarstwa mogły odegrać pewną rolę w podtrzymywaniu żywotności obszarów wiejskich, jest ograniczenie ich zależności od subsydiów oraz zachęcanie do konkurencyjności na rynku. Niemcy i Słowacja dały do zrozumienia, że ostrzegają przeciwko określonym programom dla drobnych rolników, które mogłyby zniekształcić konkurencję na ich korzyść.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Młodzi rolnicy

Podobne podziały pojawiły się w kwestii sposobu, w jaki należy zachęcać młodych rolników do zakładania własnej działalności.

Państwa członkowskie zdecydowanie zgadzały się co do potrzeby działania na tym odcinku, jednak różniły się na temat tego, jakie rozwiązanie będzie najbardziej trwałe.

Belgia podkreślała konieczność zapewnienia stabilnej infrastruktury WPR w celu zachęcania następnego pokolenia rolników, natomiast inne państwa członkowskie stwierdzały, że to konkurencyjność rynkowa jest tym zasadniczym elementem, który przyciągnie nowych rolników.

WPR stanowi „najodpowiedniejszą politykę do tego, by pozwolić państwom członkowskim osiągnąć cele UE2020 dla obszarów wiejskich”, powiedział ministrom Ciolos. Niemniej jednak podkreślił on potrzebę większej synergii z innymi obszarami polityki działania, takimi jak fundusze strukturalne. Jeszcze przed planami reform WPR Ciolos spotkał się z szeregiem komisarzy w celu promowania wspólnego programowania między różnymi źródłami finansowania w UE, które mają wpływ na obszary wiejskie.

Różne państwa członkowskie, w tym Belgia, Szwecja, Niemcy, Finlandia, Hiszpania, Portugalia, Cypr, Grecja i Wielka Brytania, podkreślały znaczenie tego podejścia.

Należy wzmocnić Leadera

Ciolos stwierdził, że utrzymywanie żywotnych obszarów wiejskich pociąga za sobą zachęcanie do innowacji technicznych (np. badań naukowych), a także innowacji społecznych – pod względem nowych form podejścia opartych na współpracy, włączając w to „odnowienie” Leadera - oddolnej sieci skupiającej ośrodki zaangażowane w rozwój obszarów wiejskich.

Według źródeł, Francja, Belgia, Łotwa, Luksemburg, Finlandia, Estonia i Irlandia poparły Leadera, natomiast Bułgaria argumentowała za tym, aby rozszerzyć jego zakres.

Podejście dwutorowe

Dyskusje na temat reformy WPR wydają się postępować naprzód wskutek podejścia dwutorowego. Na szczęblu Rady ministrowie debatowali nad ogólnymi zasadami, natomiast wyżsi urzędnicy prowadzili „bardziej techniczne” rozmowy w oparciu o szczegółowe pytania ze strony węgierskiej prezydencji.

W *minionym* tygodniu Dania powtórzyła krytyczne słowa Holandii z poprzedniego posiedzenia Rady na temat fiaska debaty na szczęblu ministerialnym w sprawie szczegółowych warunków reformy WPR.

Węgierski minister rolnictwa i obecny przewodniczący Rady Sandor Fazekas potwierdził, że wciąż ma nadzieję na uzgodnienie w następnym miesiącu „wniosków Rady” w sprawie reformy WPR – w oparciu o projekty, które pod koniec lutego *zostały* rozesłane między państwa członkowskie. Przy braku jednomyślności wśród państw członkowskich ranga dokumentu będzie musiała zostać obniżona do poziomu „wniosków prezydencji”, tak jak zdarzyło się, gdy porozumienie ws. reformy WPR starały się wypracować poprzednie prezydencje.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

W zeszłym tygodniu urzędnicy potwierdzili, że prezydencja „szczerze wierzy, iż istnieje szansa na „wnioski Rady”, przypominając, że tym razem chodzi o dokument Komisji, na którym ma się opierać odpowiedź Rady, co pozwoli na nakreślenie bardziej precyzyjnych stanowisk.

Również w *minionym* tygodniu Fazekas potwierdził, że w pełnym tempie prowadzone są konsultacje z ministrami w celu uzyskania porozumienia co do kluczowych zasad. Wyrażał on jednak niepewność, czy znajdzie się jakieś specjalne odniesienie do takich zagadnień jak ewentualne ograniczenie górnej wysokości subsydiów, w jaki sposób modulować koperty narodowe w I Filarze pomiędzy państwa członkowskie czy też tego, w którym filarze mają się znaleźć nowe wymogi dotyczące ochrony środowiska.

Przedstawiciele prezydencji powiedzieli jednak *Agra Europe* nieco wcześniej, iż "sądzą, że mogą przedstawić pewne decyzje dotyczące proekologiczności, które będą mogły zostać zaaprobowane przez ministrów na późniejszym etapie".

Jeśli chodzi o płatności w I Filarze, dano do zrozumienia, że rozważany jest szeroki zakres obiektywnych kryteriów, obejmujących zarówno czynniki przyrodnicze, jak i „ekonomiczne”, takie jak siła nabywcza i ceny ziemi. Urzędnicy zaszykalizowali, że „wszystkie delegacje z radością powitałyby proste sformułowanie obiektywnych kryteriów".

Źródło: Agra Europe Weekly z 25 lutego 2011 r.: *“Ministers back flexible Rural Development policy”*

UNIJNY SZEF DS. RYNKU WEWNĘTRZNEGO PRZYPATRUJE SIĘ INTERWENCJI WOBEC INSTRUMENTÓW POCHODNYCH NA RYNKACH TOWAROWYCH

Szef ds. unijnych regulacji finansowych Michel Barnier jeszcze przed *zeszłotygodniowym* decydującym spotkaniem ministrów finansów G20 zdecydowanie poparł wysiłki grupy 20 najbogatszych państwa świata skierowane na opanowanie nadmiernych wahań cen towarów.

Zabrawszy głos w Paryżu, komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług przekazał swój osobisty pogląd, że rynki finansowych instrumentów pochodnych destabilizują ceny towarów masowych.

Dodał też: „Jak państwo wiedzą, rola odegrana przez wzrost rynków instrumentów pochodnych na będących dla nich podłożem, rynkach towarowych, jest przedmiotem ożywionej debaty. Ja osobiście uważam, że istnieje jakieś powiązanie, jednak przy braku przejrzystości trudno ocenić jego naturę i zakres”.

Formalny dokument Komisji, opublikowany jeszcze w lutym, sam nie był skłonny do przypisywania komuś winy za zwwyżki cen. Bruksela przyznaje, że rynki fizyczne i finansowe są w coraz większym stopniu powiązane, ale musi jeszcze zostać przekonana, że to działania maklerów spekulujących instrumentami pochodnymi są źródłem wzrostów cen żywności, apelując o więcej informacji, zanim podjęte zostaną jakiegokolwiek działania.

Państwa członkowskie odpowiedziały na ten dokument pod koniec lutego.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Priorytety Barniera

Przemowa Barniera w zeszłym tygodniu pozwoliła mu zająć własne stanowisko, które wydaje się być bliskie poglądom francuskiego rządu.

Jako aktualny przewodniczący Grupy G20, Paryż wysunął wahania cen żywności na czoło tegorocznej agendy międzynarodowej i ma nadzieję na zapewnienie sobie poparcia w kwestii uczynienia globalnych zapasów towarów spożywczych bardziej przejrzystymi, uregulowania restrykcji wywozowych, a nawet powiększenia światowej podaży żywności.

Barnier wyraźnie powiedział w zeszłym tygodniu, że „finansjeryzacja” rynków towarowych stanowi „strukturalną zmianę funkcjonowania tych rynków i ich wykorzystywania przez różne kategorie uczestników”.

Nazwał on taki rozwój wydarzeń pozytywnym „pod względem płynności” i „zarządzania ryzykiem przez określonych uczestników”. Ostrzegł jednak, że „może to również przyczynić się do nadmiernej skłonności do tworzenia krótkoterminowych baniek cenowych i zakłócić proces kształtowania się cen”.

Barnier stanowczo stwierdził, że nowy strażnik rynków finansowych, ustanowiony przez Brukselę – *ESMA* – sprostą swemu zadaniu, odrzucając wezwania o utworzenie specjalnego organu do monitorowania rynku instrumentów pochodnych w sektorze towarów masowych, na wzór amerykańskiego regulatora *CFTC*.

„Jestem przekonany, że rozpoczęcie działań przez *ESMA* zaoferuje nam skuteczną konstrukcję nadzorującą, z poszanowaniem europejskiej specyfiki”, stwierdził komisarz.

Źródło: *Agra Europe Weekly z 25 lutego 2011 r.: “EU markets chief eyes crackdown on commodity derivatives”*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione